

KOREYS TILIDA NUTQ MADANIYATI. NUTQNI OSHIRISH YO'LLARI.
KOREYS TILIDA SO'ZLASHISHDA QIYINCHILIKLAR VA MOAMMOLARNI
BARTARAF QILISH YO'LLARI.

Fayziyeva Feruza Ibodullayevna

Toshkent xalqaro Moliyaviy Boshqaruv va texnologiyalar universiteti katta o'qituvchisi
+998 97 286 35 81 fayziyevaferuza1221@gmail.com

Annotatsiya: *Ushbu maqolani maqsadi-koreys tilida suhbat tahlili nazariyasiga va madaniyatiga asoslangan nutqiy malakalarni tarbiyalash va uni ko'rib chiqish. Ushbu maqola koreys tilini o'rganuvchilar uchun nutq ko'nikmalarini oshirish uchun darsliklar ishlab chiqarishda umumiy asos bo'lishi mumkin.*

Kalit so'zlar: *Suhbat tahlili, nutq tahlili, nutq, funksionallik, nutq madaniyati, so'zlashish ta'limoti, koreys tili. Muloqotga asoslangan kommunikativ ta'lim*

Аннотация: *Цель данной статьи - развитие и анализ речевых навыков на основе теории и культуры анализа разговора на корейском языке. Настоящая работа может служить общей основой для создания учебных пособий, направленных на развитие разговорных умений у изучающих корейский язык.*

Ключевые Слова: *Анализ разговора, анализ речи, речь, функциональность, речевая культура, обучение устной речи, корейский язык, обучение диалоговой коммуникации.*

Abstract: *The purpose of this article is to develop and examine speech skills based on the theory and culture of conversation analysis in the Korean language. This work can serve as a foundational resource for the development of textbooks aimed at enhancing speaking skills among learners of Korean.*

Keywords: *Conversation analysis, speech analysis, speech, functionality, speech culture, oral communication pedagogy, Korean language, dialogic communication education.*

KIRISH

Koreys nutq madaniyati qiziqarli va boy an'analarga ega bo'lib, bu yerda bir nechta diqqatga sazovor jihatlar mavjud:

◆ Tillar oralig'i va hurmat ko'rsatish:

Koreyada nutqda hurmat darajasini bildirish juda muhim. Bu, ko'pincha, gapirayotgan odamning yoshi, mavqei yoki o'zaro munosabatlariga qarab farq qiladigan til shakllaridan foydalanishni talab qiladi.

Masalan, bir nechta darajadagi rasmiylik mavjud bo'lib, eng rasmiydan norasmiygacha bo'lgan tilda gapiriladi.

1. Honorifik ifodalar: Koreys tilida turli xil hurmat so'zlari (honorifiklar) mavjud. Bu so'zlar va iboralar orqali gapiruvchi kishi suhbatdoshiga hurmat bildiradi. Masalan, "먹다" (mokd a) - "yemoq" so'zi hurmatli shaklda "드시다" (dishida) bo'ladi.

2. Kimni tiyog'lamachilik qilasiz?: Suhbat paytida kim bilan gaplashayotganingizni aniql

ash muhim. Masalan, do'stlar va yaqinlar bilan norasmiy til ishlatiladi, lekin kattalar yoki yuqori martabali shaxslar bilan rasmiy tilda gapiriladi. Shuningdek, odamlarni ularning familiyasi va "씨" (shi) qo'shimchasi bilan chaqirish ham odatiy hol.

3. **Jamoaviylik va kamtarlik:** Koreys madaniyatida jamoaviylik va kamtarlik muhim o'rin tutadi. Bu nutq madaniyatiga ham ta'sir qiladi. O'zini juda ko'p maqtab gapirish yaramaydi va odamlar ko'pincha kamtarona gapirishga harakat qilishadi.

4. **Ismlar va murojaatlar:** Koreyada ismlar bilan murojaat qilish unchalik keng tarqalgan emas. Odamlar ko'pincha kasb yoki mavqe bilan murojaat qilishadi, masalan, "선생님" (sonseongnim) - "o'qitovchi" yoki "사장님" (sajangnim) - "direktor".

5. **Qo'l harakatlari va tana tili:** Suhbat davomida qo'l harakatlari va tana tili ham katta ahamiyatga ega. Hurmatni ifodalash uchun ko'pincha kamtarona tana harakatlari va past tovushda gapirish odatiy. Koreya nutq madaniyati shunchaki til emas, balki butun madaniyat va ijtimoiy me'yorlarning bir qismi sifatida qaraladi. Bu jihatlar koreys jamiyatidagi munosabatlar va odob-axloq qoidalarini yaxshiroq tushunishga yordam beradi.

Chet ellik sifatida muloqot qilish zarurati haqidagi tadqiqot mavzusi turli nuqtai nazardan o'rganilishi mumkin. Bu borada bir necha misollar keltirish mumkin:

1. **Xalqaro vaziyatlarda til to'siqlari va muloqot:**

Bu transmilliy kompaniyalar yoki xalqaro tashkilotlarda ishlayotgan chet ellik xodimlarning til to'siqlarini qanday yengib o'tishi, bundan kelib chiqadigan muammolar va yechimlar haqidagi tadqiqot.

2. **Madaniy kontekstdagi muloqot:** Bu turli madaniy kelib chiqishiga mansub odamlar o'rtasidagi muloqot qiyin bo'lishi mumkin bo'lgan vaziyatlarda madaniy nizolar yoki tushunmovchiliklarni qanday hal qilish mumkinligini o'rganadigan mavzudur.

3. **Chet elliklarning siyosiy qarorlar qabul qilishda kommunikativ ishtiroki:** Chet elliklar siyosiy qarorlar qabul qilish jarayonida qanday ishtirok etishlari va ularning fikrlari qanday qabul qilinishi va aks ettirilishi haqidagi tadqiqot.

4. **Xalqaro inqirozli vaziyatlarda muloqot zarurati:** Bu tabiiy ofat yoki xalqaro inqirozli vaziyatlarda xorijliklar qanday qilib samarali muloqot qilishlari va axborotning aniqligi va tezligi qanday rol o'ynashini o'rganadigan mavzu.

Ushbu tadqiqotlar chet elliklar turli sharoitlarda muloqotni qanday boshqarishi va bundan kelib chiqadigan foyda va qiyinchiliklarni tushunishimizga hissa qo'shishi mumkin.

Yana qo'shimcha qilib aytsek chet el fuqarosi sifatida koreys tilida muloqot qilish zarurati bo'yicha tadqiqot mavzulari turli yo'llar bilan quyidagicha belgilanishi mumkin:

1. **Koreys tilini o'rganuvchilarning muloqot strategiyalari:**

Chet elliklar koreys tilini o'rganishda muloqot qilish uchun qanday strategiyalardan foydalanishini, ayniqsa, til to'siqlarini engish uchun qaysi usullarni afzal ko'rishlarini o'rganuvchi tadqiqot.

2. **Madaniy moslashuv va koreys muloqoti o'rtasidagi bog'liqlik:** Bu chet elliklar Koreya da yashashi va madaniyatga moslashishi, shuningdek, madaniy kelib chiqish va tilni o'zlashtirish o'rtasidagi munosabatni tahlil qiladigan tadqiqotdir.

3. **Koreys tilida professional muloqotga bo'lgan talablar:** Koreya tilidan professional foyd

alanishda chet ellik mutaxassislar va ishbilarmonlar duch keladigan qiyinchiliklar va ularni hal qilish strategiyalarini o'rganuvchi tadqiqot.

4. Ko'p madaniyatli jamiyatda koreyscha muloqotning ahamiyati: Bu tadqiqot chet elliklar koreys tilidan ko'p madaniyatli oilalar va ko'p madaniyatli jamiyatlarda, masalan, farzandlarining ta'lim olishi va uyda yashashida qanday foydalanishi hamda bu jarayonda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar va yechimlarni tahlil qiladi.

Ushbu tadqiqotlar koreys tilini o'rganayotgan o'zbek talabalari koreys tilidan foydalanishdagi qiyinchiliklar va imkoniyatlarni tushunishga yordam beradi hamda koreys tili ta'limi va ko'p madaniyatli siyosat uchun zarur bo'lgan tushunchalarni beradi.

Qanday qilsam koreys tilida ravon gapira olaman?

Ushbu savol har bir talabani qiyinab kelgan savoldir. Koreys tilini yaxshi bilishning ya'ni ravon gapira bilishning bir necha yo'llari mavjud.

1. Kundalik suhbat amaliyoti: Har kuni koreys tilida gapirish yoki tinglashni mashq qilish. Tildan foydalanish orqali talaffuz va grammatikani tabiiy ravishda yaxshilash muhimligi.

2. So'z va iboralarni o'rganing: Yangi so'z va iboralarni o'rgish va ishlatish. Kundalik hayotda tez-tez ishlatiladigan iboralarni o'rganish muhimdir.

3. Til almashinuvi: Koreys tilida gaplashadigan odamlar bilan til almash yoki koreys tilida suhbatlashish imkoniyatini topish. Shuningdek, til almashinuvi ilovalari yoki onlayn forumlardan foydalanish ham mumkin.

4. Drama va filmlarni tomosha qilish: Koreys dramalari va filmlarini tomosha qilish orqali urg'u va madaniyatni o'rganish Koreys tilidan tabiiy ravishda qanday foydalanishni o'rganish.

5. Grammatikani o'rganish: Asosiy grammatika qoidalarini tushunib olish va shu qoidalariga muvofiq gaplar tuzishni mashq qilish. Grammatik xatolarni kamaytirish va o'zingizga ishonchli his qilish.

6. Koreys tilini o'rganish uchun ilovalardan foydalaning: So'z boyligini kengaytirish hamda tinglash va gapirish ko'nikmalarini yaxshilash uchun turli koreys tilini o'rganish ilovalaridan foydalanish mumkin.

Ushbu usullarni birlashtirib, ma'lum vaqt sarflab, koreys tilini yaxshilash mumkin. Muhimi, doimiy amaliyot va faol foydalanishdir.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. 박용익, 「대화분석론」, 현문사, 2014a.
2. 박용익, 「환자 중심의 의료커뮤니케이션」, 수문사, 2014b.
3. 박용익, 「질적 연구와 텍스트언어학」, 「텍스트언어학」32, 2012, 123-145 쪽.
4. 박용익, 「의사소통 교육은 무엇을 목표로 해야 하는가?」, 「人文科學」107 집, 2016, 5-32 쪽.
5. Becker-Mrotzek, M. und Brünner, G. "Diskuranalytische Fortbildungskonzepte". In: G. Brünner, R. Fiehler, und W. Kindt (eds.), Angewandte Diskursforschung. Band 2: Methoden und Anwendungsbereiche. Verlag für Gesprächsforschung, 2002, pp. 18-35. (<http://www.verlag-gespraechsforschung.de>).
6. Bendel, S. "Gesprächskompetenz vermitteln - Angewandte Forschung?". In: M. Becker-Mrotzek und G. Brünner (eds.), Analyse und Vermittlung von Gesprächskompetenz. Verlag für Gesprächsforschung, 2004, pp. 67-85. (<http://www.verlag-gespraechsforschung.de>).
7. Bogner, A. und Menz, W. "Das theoriegenerierende Experteninterview. Erkenntnisinteresse, Wissensformen, Interaktion". In: A. Bogner, B. Littig und W. Menz (eds.), Experteninterviews: Theorien, Methoden, Anwendungsfelder. 3., grundleg. überarb. Aufl. VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2009, pp. 61-98.
8. Brown, P. and Levinson, S. C. Politeness: Some Universals in Language Usage. Cambridge University Press, 1987.
9. Brünner, G., Fiehler, R. und Kindt, W. "Einführung in die Bände". In: G. Brünner, R. Fiehler und W. Kindt (eds.), Angewandte Diskursforschung. Band 1: Grundlagen und Beispielanalysen. Verlag für Gesprächsforschung, 2002, pp. 7-15. (<http://www.verlag-gespraechsforschung.de>).
10. Cialdini, R. B. Influence: Science and Practice. 4th Edition. Boston: Allyn and Bacon, 2001. (이현우 (역), 「설득의 심리학, 사람의 마음을 사로잡는 6 가지 불변의 법칙」 21 세기 북스, 2002.)